

der vil blive endnu mere Modstand, og de have dog, mener jeg, absolut lige saa stor Borgerret som Mændene. Det undrer mig, at den højtærede Ordfører, der altid staaer som den trofaste Talsmand for Kvindernes Ret her i Landet, ikke har været klar over det. Jeg er overbevist om, at han er enig med mig i, at det store Flertal særlig af de danske Kvinder, ville være Modstandere af det tvungne borgerlige Ægteskab.

Jeg kan ikke forstaa, hvorfor det skulde være umuligt at gennemføre en Ordning, der kunde yde fuld Retfærdighed til alle Sider. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor det danske Folketing vil udtale den bestemte Dom og sige, at fra den Tid, da dette Lovforslag bliver gennemført, skal det være forbudt alle danske Statsborgere at indgaa deres Ægteskab i Kirken, at modtage den kirkelige Vielse. Hvorfor man vil gaa til et saa strengt Paabud, som absolut vil virke generende for det store Flertal af Befolkningen, kan jeg ikke indse. Hvorfor ikke prøve noget i den Retning, som jeg havde foreslaaet? Jeg er end ikke bange for at foreslaa, at det kun skulde gælde en ganske kort Aarrække. Jeg er overbevist om, at en saadan Ordning vil vække almindelig Tilfredshed blandt den store Del af Befolkningen, ja saa godt som hos alle.

Nu siger den højtærede Minister, den ærede Ordfører og flere andre her i Salen: Vi kunne ikke indføre den Ordning, da den ikke giver fuld Frihed til alle Sider. Der blev sagt ved 2den Behandling, at der kan tænkes dem, der forlange kirkelig Vielse uden at kunne opnaa den. Ja, man kan ganske vist tænke det, men jeg er ogsaa overbevist om, at det nærmest bliver et Tankeeksperiment. Som jeg sagde den Gang, er det endnu min Overbevisning, at hvis vi havde haft den Ordning, som jeg tænkte mig, at alle, der ønske kirkelig Vielse og kunne komme overens med en Præst om at foretage den, havde Lov til at faa den, vilde der ikke være opstaaet nogen af disse Ulemper. Den bekendte Ifversenske Sag vilde aldeles ikke være fremkommen. Tro ærede Medlemmer, at vedkommende Ægtepar vilde have rejst denne Sag paa den Maade, som den nu er rejst af dem eller deres Parti, hvis de havde vidst i Forvejen, at de ikke kunde chikanere Ifversen? Jeg er overbevist om, at saa vilde de snarere have haft Penge for at gaa til Pastor Ifversen for at blive viede, saa vilde de have evig Glæde af ikke at behøve at gaa til ham, men kunne

gaa til den borgerlige Ægteskabsforstander og faa deres Ægteskab stiftet. Selvfølgelig hævder jeg og alle Frihedsmænd, at enhver skal have Lov til at indgaa Ægteskab for den borgerlige Forstander, naar han eller hun ikke ønsker at indgaa det i Kirken. Den Frihed vil jeg, og jeg antager alle Tingets Medlemmer, gerne være med til at øve, men kalde det, der her er foreslaaet, for Frihed, kan man ikke. Det kan til en vis Grad kaldes Lighed, men Ligheden er ogsaa det modsatte af Friheden. Der er Lighed, naar man tvinger alle til borgerligt Ægteskab, men Frihed er der ikke.

Den højtærede Minister udtalte, at Kirken først og fremmest var tjent med, at der sker en Forandring i de nuværende Forhold. Jeg siger ogsaa, at Kirken maa forlange, at der sker en Forandring. Naar jeg derfor ikke vil stemme mod det foreliggende Forslag, er det af den Grund, at vi nødvendigvis maa være enige om, at den nuværende Tilstand er lige uværdig for Lovgivningsmagten og Kirken. Jeg ønsker, at det maa lykkes med Tiden at faa noget godt ud af Forslaget baade for Kirken og for Samfundet. Den højtærede Minister siger, at Folk maa komme til at se, at der er Pletter paa den folkekirkelige Ordning, som det gælder om at faa vadsket af. Jeg tror, at man med større Ret kan sige, at der er Pletter paa den borgerlige Lovgivning, som det gælder om at faa bort. Det er i Grunden alene derom, at Sagen drejer sig. Det eneste, der taler for at gaa til den foreslaaede Ordning, er det, at den borgerlige Lovgivning paalægger Præsterne at foretage Ægteforeninger, som den højtærede Minister og vi alle ere enige om, at Præsterne ifølge Skriftens Ord, Kirkens Herres Ord, og deres egen Samvittighed ikke kunne og ikke bør gaa med til at velsigne. Det er den Plet, der er i vor Lovgivning, men jeg synes, at denne Plet maatte kunne fjernes paa anden Maade end ved det, der her er foreslaaet. Denne Plet maatte kunne aftvættes paa den Maade, at Præsterne skulde have Lov til at sige nej til at velsigne de Forbindelser, som virkelig stride mod Folkekirkens Væsen og Lære, og derved vilde ikke ske nogen Skade, thi jeg er overbevist om, at de faa Personer, som leve et saadant Liv i det borgerlige Samfund, ville ikke nogen Sinde forlange, at Kirkens Tjenere, Præsterne, skulde give den kirkelige Vielse, men vilde selvfølgelig, hvis de have en lille Smule Spor af Samvittighed, sige: Der have vi ikke noget at gøre, vi